

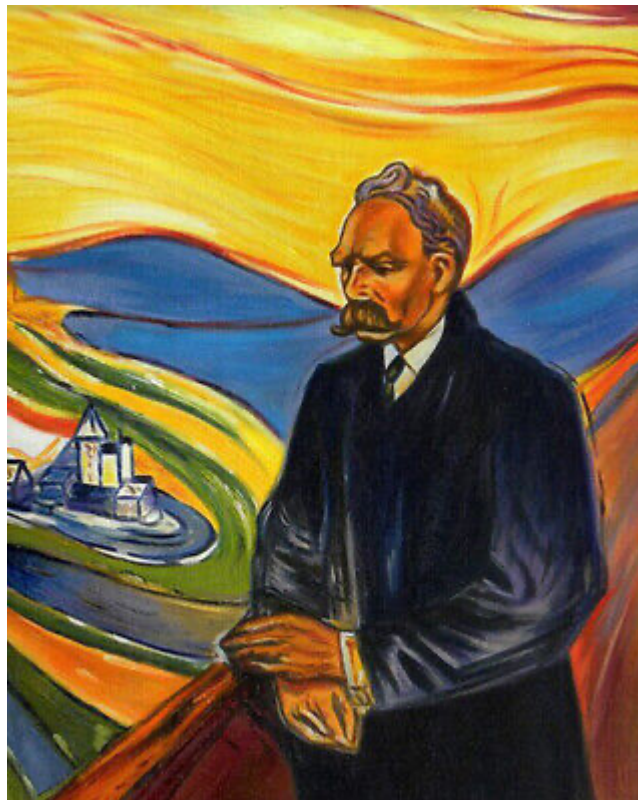
1. Otepää linna keskväljakut kaunistab 2020.aasta suvest saati pronksist skulptuur-purskkaev „Lõbus Ott“. Oti kõrgus koos käes oleva vihmavarjuga on 2,5 meetrit. Karu tagumise käpa sügamine pidavat kohaliku uskumuse järgi õnne tooma. Milline eesti kujur on selle teose loonud?
2. See meresõitja ja maadeavastaja sündis 1747 Norfolkis. Osales James Cooki reisidel, olles tunnistajaks ka viimase hukkamisele Hawail. Tema juhitud tuntuimal ekspeditsioonil 1791-95 laevadel Discovery ja Chatham uuris ja kaardistas ta Põhja-Ameerika piirkonda ja Vaikse ookeani alasid. Tema järgi on nimetatud linn Kanadas, jõgi Briti Columbias, mägi Uus-Meremaal. Kes?
3. Vääriskaaside hulka kuulub kuus looduses esinevat gaasi ning üks sünteetiline vääriskaas. Viimase füüsikalisi ja keemilisi omadusi ei ole võimalik täpselt määrata, kuna ainel on väga lühike poolestusaeg. Siiski on tal teadaolevatest elementidest kõige suurem aatommass. Element nr 118 nimetati armeenia päritolu tuumafüüsiku järgi. Mis element?
4. See on inuiti mütoloogias hiiglaslik hunt. Ta jälitab ja õgib inimesi, kes on piisavalt rumalad, et öösel jahti peavad. Erinevalt tavalistest huntidest, kes jahivad karjades, peab tema jahti üksi. Autofirma Volkswagen on nii nimetanud ka ühe oma pikap tüüpi sõiduki. Mis nimi sobib vastuseks?
5. Kes on pildil?

6. Ta oli kentaur ja parvemees Euenose jõel, kes tahtis Heraklese naist Deianeirat vägistada. Herakles tappis ta Hüdra verega mürgitatud noolega. Sures andis kentaur nõu Deianeirale säilitada tema verine rüü. Hiljem põhjustas see mürgiga rüü aga Heraklese surma. Samanimeline tegelane tegutseb ka Disney stuudio filmis „Hercules“ ja Dante teoses „Põrgu“. Kes?
7. Sellele uhke nimega seenele omistatakse mitmeid kasulikke omadusi - on tõestatud, et selle tarbimine aitab tugevdada immuunsust, parandada mälu ning meeleolu. Ta on üks paremaid looduslikke prebiootikume. Seen kasvab surnud või surevatel puudel ning on pärit Aasiast. Meil kasvatatakse teda kultuurseenena. Tõrva ettevõtte Shroomwell toodab sellest ka karastusjooki Focus. Mis on selle väga kasuliku seene nimi?
8. Ta oli väga viljakas Briti kirjanik, kes kirjutas elu jooksul üle 134 armastusromaani. Alustas kirjutamist 1969 peale tööpõlve lõppu meditsiiniõena, olles siis 60-aastane ja jätkas kuni oma surmani 92-aastaselt. Tema looming on tuntud oma erilise vooressikkuse poolest. Otepää Raamatukogus oli ta eelmisel aastal kõige enam laenutatud autor üldse, loetavamad teosed olid „Unistus küünlaleegis“, „Laevareis pulma“, „Äratatud süda“. Kes? Häälдатuna kõlab tema perenimega täpselt samamoodi üks tänase Rakvere teatri näitleja perenimi.
9. See Hispaania jalgpalliklubi on tuntud eelkõige töölisklassi esindamise poolest. Ajalooliselt on jäänud alati Madridi kahe suurklubi varju kogukonnas ja heideldakse tavaliselt La Ligasse püsijäämise nimel. Illustreeriva faktina võiks lisada, et klubi mängija Sergio Camello kaks lisaaja väravat tõid Hispaaniale Pariisi OM-i jalgpalliturniiri finaalis võidu Prantsusmaa üle. Mis klubi?
10. Kes on pildil? 2025 pälvis ta riigi kultuuri aastapreemia balleti “Valgus maailma lõpust” muusika eest.

11. See on valge või kahvatukollane kristalne tahke aine, mille sobiva oksüdeeruva ainega segamisel tekib sinine helendav kemoluminesents. Sünteesiti esmakordselt Saksamaal 1902. Kuritööpaiga uurijad kasutavad teda verejälgede leidmiseks sündmuskohal. Bioloogid aga rakuanalüüsis valkude tuvastamiseks. Mis ainega on tegu?
12. See Eesti diplomaat sündis 1900 Viljandimaal. Ta võitles Scoutspataljonis ning pälvis 1920 Vabadusristi. Ta töötas diplomaadina Berliinis, Varssavis ja Kopenhaagenis. 1940. aasta juunipöörde järgselt jäi ta Taani ja hoidis konsulaati töös kuni surmani 1989. Ta oli 1964-1982 Eesti eksiilvalitsuse välisminister. Kes?
13. See värvuselt punakaspruun loom elutseb looduslikult Lõuna-Ameerikas. Toitub peamiselt veetaimedest ja elab karjadena. Loomi kütitakse liha ja naha pärast. Neid on hakatud pidama ka koduloomadena. Läti kuulsas animafilmis „Vooluga kaasa“ on see loom peategelasest kassi tubli abimees. Mis loom?
14. Viimase poole aastaga on läbi TikToki laialt levinud maius Dubai šokolaad. See kujutab endast piimašokolaadi, mis on täidetud pistaatsiapasta, tahhiini ja ühe erilise taignaga. Seda tainast kasutatakse Lähis-Idas. Ta on küpsetatult krõbe ja koosneb peentest taignaniitidest. Sageli kasutatakse seda ka mereandide paneerimiseks. Taigna tekstuuri järgi kutsutakse seda mõnikord inglijuusteks. Kuidas selle taigna ametlik nimi on?
15. Üks maailmakuulus on maalinud teist maailmakuulsust. Kes keda?

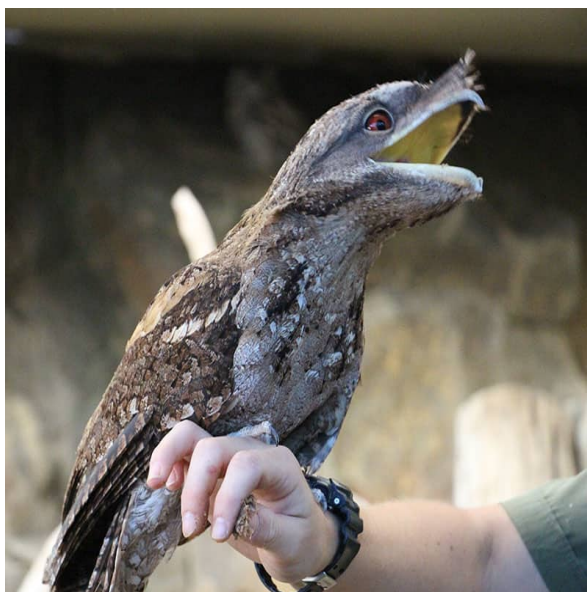

16. Teise maailmasõja kuulsaim šifreerimismasin oli sakslaste Enigma. Oma šifreerimismasin oli ka Jaapani sõjaväel. See valmis 1937 asendamaks senist ebausaldusväärset masinat koodnimega Red. Uue masina peadisainer oli Kazuo Tanabe. Millise koodnimega sõjaajalugu tunneb seda jaapanlaste B-tüüpi šifrimasinat?
17. See USA kirjanik on kirjutanud üle 20 romaani, mis kõik saanud New York Timesi bestselleriks. Tema romaanid jutustavad eeskätt inimsuhete erinevatest külgedest. Mitmed raamatud on ka filmidena väga tuntuks saanud nagu „Kiri pudelis“, „Päevaraamat“, „Ööd Rhodante`is“. Kes? Kirjaniku perekonnanimega sama nime kannab ka üks tuntud USA poprock ansambel.
18. Jõgi algab Kukruse mõisa lähedalt, voolab läbi Jõhvi kirdeserva ja viimased 4 kilomeetrit tugevasti loogeldes järskude nõlvadega orus, ilmestades Toila Oru parki. Suubub pargi kohal Narva jõkke. Jahedaveeline forellijõe tüüpi jõgi, kahjuks tugevalt reostuse läbi kannatanud. Põhjasõja alguses 1700 toimus jõe lähistel samanimeline lahing rootslaste ja venelaste vahel. Milline eesti jõgi?
19. USA teadlast Thomas Midgley`d peetakse üheks Maa elukeskkonda enim kahjustanud isikuks. Mees sai elu jooksul üle 100 patendi, kuid just kaks tema leiutistest on tagantjärele saavutanud erilise kurikuulsuse. Tänapäevaks keelatud või rangelt piiratud on nad keskkonnale juba suurt kahju põhjustanud. Teadlane hukkus lõpuks ka ise ühe oma hilisema argileiutise läbi. Nimetage tema kaks kõige keskkonnaaenukumat leiutist.
20. Kes on pildil olev laskesuusataja? Tulnud karjääri jooksul ka maailmameistriks, viimase hooaja MK-sarja 11. naine.

21. Ta on Norra päritolu helilooja ja popmuusik. Tuntud ka Briti popgrupi Sailor laulja ja laulukirjutajana. Ta on välja töötanud muusikaliteatri kontseptsiooni Red Light Review, mis põhines tema noorusmälestustel kohtadest nagu Pigalle Pariisi punaste laternate rajoonis. Eesti popmuusika ajalukku on jätnud jälje ansambli Apelsin poolt kaverdatuna tema lugu „Shakespeare“. Laulu originaal on Sailori „Give Me Shakespeare“. Tema vanaisa oli kuulus Soome helilooja ja dirigent, soome esimese professionaalse orkestri asutaja. Kes?
22. Ettevõtte ajalugu ulatub 1944.aastasse, kui asutati vilte tootev samanimeline artell. 1956 ettevõtte reorganiseeriti. 1960-ndate lõpuks oli ettevõttel tootmishooneid Otepääst Põltsamaani. Tootmise innovaatilisemaks muutmisel hakati juba siis kasutama ka TÜ arvutikeskuse arvuteid Ural ja Minsk. Ettevõtte direktoriks 1963-72 oli Jüri Kraft. Ettevõtte tegutseb sama nime all ka täna. Mis ettevõtte?
23. Ta on NHL-i klubi Boston Bruins ründaja ja hokiliiga üks resultatiivsemaid mängijaid, kogudes viimastel hooaegadel üle 100 resultatiivuspunkti. 2024 jäähoki MM-il aitas ta oma kodumaa Tšehhi üle pikkade aastate taas maailmameistiks viia. Liitudes turniiri käigus rahvuskoondisega ei visanud ta esimestes mängudes üllatuslikult ühtki väravat. Finaalis oli aga just tema supervise otsustava tähtsusega, mis kodumeeskonna kullani viis. Kes? Praktiliselt sama perekonnanime kannab ka üks tuntud vene kirjanik.
24. 1.oktoobril 2024 ametisse asunud Claudia Sheinbaum on oma riigi 66. president. Tähelepanu väärivalt on ta aga alles esimene naine sellel ametipostil riigi ajaloos. Ajakiri Forbes nimetas ta 2024 maailma mõjukuselt neljandaks naiseks. Hariduselt on ta doktorikraadiga füüsik. Mis riigi esimene naispresident?
25. Nad on öölindude rühm, kes elavad troopilises Aasias ja Austraalias. Linnud on suure lapiku konksnokaga. Neile on iseloomulik suu, millega püüavad putukaid. Kuna nende suu meenutab üht looma, siis selle järgi ongi linnud nime saanud. Suurema saagi peksavad nad vastu kive surnuks. Nende lend on nõrk. Päeval puhkavad okstel, varjates end kaitsevärvi sulestikuga. Mis linnud? Perenaised kutsuvad rahvakeeli niimoodi pajakindaid.

26. Tegemist on Suurbritannia ühe populaarseima vaatamisväärsusega, mis asub Mendipi kõrgustikul Somerseti krahvkonnas. Mäekuru paistab silma bioloogilise rikkusega ja on kaitseala. Siinsetest koobastest on leitud ka Briti vanim täielik inimskelett ... mees, mille vanus ligi 9000 aastat. Mäekuru küljele on ehitatud 274 astmeline rada, mis Piibli kirjelduse järgi taevaredelist on nimetatud Jaakobi redeliks. Vastus on meile igapäevaselt tuttav hoopis toidupoe lettidel. Mis nime see loodusobjekt kannab?
27. Aprill tõi uudise ühe nobelisti surmast. See kirjanik kandideeris muuhulgas ka oma riigi presidendiks 1990. aastal, kuid pidi leppima kaotusega. Asus peale seda elama Hispaaniasse, kus 2011 tõstis kuningas ta aadliseisusse. Tema loomingu paremiku moodustavad noorpõlves kirjutatud raamatud, nt lühiromaan “Kutsikad”. Eesti keeles on talt ilmunud veel ka „Lituma Andides“, “Tädi Julija ja kirjamees” ning “Paha tüdruk”. Kes?
28. Ta on eesti geoloog ja keskkonnateadlane. Uurinud Eesti põlevkivitööstuse tahkete jäätmete mineraloogiat ja geokeemiat, põhjavee hüdrogeokeemiat ning tahkete jäätmete matmisel toimuvaid protsesse. Saanud 2022 Tartu Ülikooli medali. Praegu on ta TalTechi ettevõtlusprorektor. Geoloogid olid ka tema isa ja vend. Kes?
29. See ansambel tuli kokku 1979 ning kuulub 1980. aastate Briti popi edukamate hulka. Nad tegutsesid kuni aastani 1990 ning tegid siis 19 aastase pausi. 2009-2019 tulid nad uuesti kokku ja tuuritasid üle maailma väga edukalt. Bändi tuumiku moodustasid vennad Kempid ning laulukirjutaja ja laulja Tony Hadley. Nad on avaldanud 7 stuudioplaati, millest edukaim oli True (1983). Bändi nimi oli väidetavalt saanud inspiratsiooni muusikute reisist Berliini. Mis ansambel?
30. Mõisa on esmakordselt mainitud juba 1445. Mõis asub Lääne-Virumaal Haljala vallas. Mõisa viimased omanikud olid Nottbeckid. Mõisast on pärit Tallinna keskaegse ajaloo uurija Eugen von Nottbeck. Ain Küti raamatute põhjal tehtud eesti uues teleseriaalis „Von Fock“ elab selles mõisas üks naispeategelasi preili Maria von Nottbeck. Mis mõis?

31. See riik võistles esimest korda olümpiamängudel 1952. Esimeseks olümpiamedaliks oli 2012 hõbe käimises. Esimene olümpiavõit tuli aga alles 2024 Pariisist. Selle tõi Adriana Ruano Oliva. Mis riigi esimene olümpiavõitja see naine on ja mis alal ta võitis? Samalt alalt tõi neile mängudelt pronksi ka Jean Pierre Brol. Seega on riigil nüüd täiskomplekt medaleid olümpialt käes.
32. See kutseline eesti erateater rajati 2007. Teatri juhiks on Põlvas sündinud Kristo Toots. Oma maja teatril puudub, palju külalisetendusi antakse koolimajades. Lavastused ongi peamiselt suunatud noortele. Tänapäevaks on antud üle 1600 etenduse nii Eestis kui ka välismaal. Tuntumaid lavastusi „Oskar ja Roosamamma“, „Marakratt ja kesköine raamatukogu“, „Telefonilood“. Mis teater?
33. See oli Kuomintangi riikliku revolutsiooniar mee sõjaline kampaania aastatel 1926-1928 Beiyangi ja piirkondlike sõjapealikute vastu. Kampaania eesmärk oli taasühendada Hiina, mis oli peale 1911. aasta revolutsiooni killustunud. Kuomintangi toetas ka Nõukogude Liit, vastasrinnet aga Jaapani keisririik. 29. detsembril 1928 tähistati operatsiooni edukat lõppu ja kuulutatigi tulemusena Hiina taasühendatuks. Mis nime see episood Hiina ajaloos kandis?
34. See tuntud retrohõnguline toataim on sobilik ka kõige laisemale kasvatajale, sest vajab vähe hoolt kasvus järele andmata. Taim ei vaja ka palju valgust, lisaks toimib ta tõhusa õhupuhastajana. Taimel on läikivad südamekujulised lehed ning varred, mis armastavad üle lillepotiääre rippuda. Lehtede rohelist värvi kaunistavad heledad triibud või laigud. Taime rahvalikku nime on seostatud Tarzaniga. Mis nime see toataim kannab?
35. California teadlaste uurimuste põhjal väidetakse, et ebausuga seotud psüühiline stress võib põhjustada kroonilisel haigel südamesurma. Näiteks hiinlaste ja jaapanlaste ebausku arvu 4, millele teadlaste esmased vaatlusandmed tuginesid. Selline äkksurma efekt sai nime ühe tuntud krimikirjandusteose järgi, kus sarnane surmajuhtum aset leidis. Mis nime see kannab?

36. Ta on Eesti iluduskuninganna ja tantsija, kes tuntud Eesti esindamise poolest erinevatel rahvusvahelistel iludusvõistlustel. Naine on omandanud psühholoogia kraadi Tartu Ülikoolis. Õpingute ajal tekkis temas kirg tantsu vastu, millega tegeles kaheksa aastat. Õhtuti võib teda näha teleekraanil ilmateadet lugemas. Sama perenime kannab Eesti spordiloost tuntud maadleja, kes osales ka 1912 olümpiamängudel. Peale olümpiat hakkas elukutseliseks maadlejaks, liitudes Lurichi trupiga. Milline ühine perekonnanimi neid seob?
37. See Läänemeres asuv merekuristik sügavusega üle 450 meetri, on veekogu sügavaim punkt. Asub Stockholmi saarestiku lõunapoolseima saare Öja lähisel. Saarel asub ka samanimeline küla koos majakaga. Kuni 1960. aastateni ladestati süvikusse rootslaste poolt radioaktiivseid ja keemilisi jääke. Mis nime süvik kannab? Sama nime kannab ka Pühaste pruulikojas koriandri ja meresoolaga pruulitud 10,6 promilline õlu.
38. Sündinud 1973. Lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia graafikuna. Korraldanud reggae kultuuriüritusi „Bashment“ ja juhtinud raadiosaateid. Tema teoseid iseloomustab ebaeestlaslik värvikirevus. Tihedalt sidunud oma elu Jamaicaga. Ta on kirjutanud raamatu „Minu Jamaica“. Ka tema abikaasa Stacy on jamaikalanna. Hetkel on tal käsil oma uue vinüülplaadi väljaandmine. Plaadilt kõlab kuulates vastu vaid vaikus. Kes?
39. See on samanimelise linna lähedal asuv suur Leedu relvajõudude harjutusala. Selle pindala on üle 17 tuhande hektari ja kannab ametlikult kindral Žukauskase nime. Piirkonnas on palju metsi, järvi ja soid. Alal asub USA sõjaväelaager Camp Herkus. Maailmauudistesse jõuti tänavu kevadel traagilise sündmuse tõttu, kus peale pingsaid otsinguid leiti sügavale laukasse vajunud soomuk hukkunud USA sõjaväelastega. Mis nime all maailm tunneb seda paika?
40. Kes on helilooja? Tema tuntumate teoste hulka kuuluvad kammerooperid “Emajõe ööbikud” ja “Kontrabass-kuningatütar”.

41. See otepäälane on tulnud 1978 NL-i juunioride meistriks kahevõistluses ja võitnud Eesti meistrivõistlustelt sel alal 6 kulda, 5 hõbedat ja 1 pronksi. Eesti meistriks on tulnud ta ka suusahüpetes. Tippportlasena teeb mehetegusid praegu tema poeg. Tema eksabikaasa on võitnud viiel korral ümber Viljandi järve jooksu, tulnud kolmel korral eesti meistriks maratonijooksus ja kahekordne Tartu maratoni võitja. Milline perekonnanimi neid sportlasi ühendab?
42. Need puud kasvavad looduslikult Austraalias, Kagu-Aasias ja Vaikse ookeani saartel. Neil on rohelised rippuvad okkad. Puu tüve katavad väikesed soomused. mis keerdunud ka okste ümber. Puu nimetus on tulnud malai keelest ja viitab ühe linu sulgede ja puu lehestiku sarnasustele. Kirjanik William Somerset Maugham'il on puu nime kandev novellikogu, mis ka eesti keeles ilmunud. Mis puu?
43. See ameerika päritolu kirjanik on võitnud peaaegu kõik maailma kuulsamad krimikirjanduse auhinnad. Ta on avaldanud 38 raamatut, teda on tõlgitud 40 keelde ja kokku on ta müünud üle maailma 74 miljoni eksemplari. Tema tuntumad tegelased on detektiivid Hieronymus Bosch ja Mickey Haller. Eesti keeles ilmus mullu tema uue tegelase, Renee Ballardi esimene mõrvalugu "Õine vahetus", mida krimikirjanduse asjatundjad Jaan Martinson ja Karl Martin Sinijärv on nimetanud eelmise aasta parimate krimiraamatute hulka. Kes?
44. See ajalooline linn oli antiikaja üks võimsamaid linnriike Vahemere piirkonnas. Linna asutasid korintlased. Hiljem oli Rooma ja Bütsantsi osa ja ka Sitsiilia kuningriigi pealinn. Kuulub koos Pantalica nekropoliga UNESCO maailmapärandisse. Linna kaitsepühak on siin sündinud Lucia. See on ka Archimedese sünnikoht. Cicero pidas teda kõige ilusamaks kreeka linnaks. Mis linn?
45. Taani arhitekti ja disaineri Arne Jacobseni üks kuulsamaid töid oli masstootmiseks mõeldud algselt kolmejalgne tool. Tool sai oma nimetuse seljatoe kuju järgi, mis meenutas loojale üht loomariigi esindajat. Mis nime tool kandis?

46. Torgu kuningriik emiteeris 2024 uued mündid. Sellel kujutatud kiriku kogudus tähistas mullu oma praeguse kirikuhoone renoveerimise 160. aastapäeva (1864). Hõbetatud, kullatud ja pronksivarjunditega müntidele on lisaks märgitud ka 1449, mil ajalooallikad esmakordselt nimetavad selles koguduses tegutsevat õpetajat. Kõige vanem kiriku äramärkimine on aastaist 1335-1340. Kiriku teeb eriliseks mere lähedus. Mis kirikust on jutt?
47. Ta oli Austria matemaatik ja füüsik. Tema suurimad saavutused olid statistilise mehaanika väljatöötamine ja termodünaamika teise seaduse selgitamine. Andis 1877 entroopia tänapäevase definitsiooni. Tuntud on tema nime kandev konstant. Elu lõpuaastatel teadlase vaimne tervis halvenes ja ta lõpetas elu enesetapuga 1906. aastal. Kes?
48. Riigi lipul on Püha Andrease valge kaldrist. Vapil kullaga ääristatud punasel kilbil on kuldne lõvi pea. Kilbi taga ristuvad kolm oda. Nime on riik saanud siin 16. sajandil valitsenud kuninga järgi. Tähtsaimad eksportartiklid on kohv ja tee. Kultuuripärandi oluline osa on trummimäng, maailmakuulus on riigi kuninglike trummarite ansambel. Riigi jooksjad on OM-ilt medaleid võitnud. Mis riik?
49. See viinamarjasort on pärit Loire'i orust Prantsusmaalt. Praegu kasvatatakse seda eriti ulatuslikult Lõuna-Aafrikas ja Uus-Meremaal. Lõuna-Aafrikas on see enamlevinud viinamarjasort. Viinamari on mitmekülgne, temast saab teha nii kvaliteetset kuiva veini kui ka tippklassi vahuveini. Prantsuse kvaliteetvahuveinitootja Vouvray toodab oma vahuveinid ainult sellest viinamarjast. Eesti kaubanduses on tuntuim temast laiatarbevein brändilt Chill Out. Mis viinamari?
50. Pildil on Lõuna-Korea tüdrukutebänd, mis loodud 2016 ja mille liikmed on Jisoo, Jennie, Rose ja Lisa. Tegemist on ühe enim maailmas auhinnatud ja muusikaedetabelite tippe trooninud K-popi esinejaga. Ansambli nimi on kokku pandud kahest värvist. Mis on bändi nimi?

51. Seda taime võime leida sageli toidupoodide salatiletilt. Loodulikult kasvab ka Lääne-Eesti rannaniitudel. Ta on väga väärtuslik rauarikas lehtköögivil. Taime tuntakse erinevate nimede all, tema rahvapärane nimi on rapuntsel. Inglisekeelne nimi on „corn salad“, sest ta kasvas sageli viljapõldude äärtes. Oma teise levinuma nime on ta saanud selle järgi, et taimede tärkamine langeb sageli kokku ühe looma poegimisaja algusega. Mis taim?
52. See kergejõustiklane võitis 2024 Pariisi OM-il mõnevõrra üllatuslikult naiste kolmikhüppe isikliku rekordiga 15.02. Peale tema superhüpet algas tugev vihmaseade ja nendes tingimustes teistel võimalusi kaugemale hüpata väga polnud. Temast sai ka oma riigi kõigi aegade esimese olümpiamedali võitja. Valitsus premeeris teda 400 000 dollariga, kuulutas riigi spordisaadikuks ja kinkis suure maatüki. Kes ja mis riiki ta esindas?
53. Nii raadiotehnikas, keemias kui ka muusikas hädavajaliku taimset päritolu toorainega on seotud palju legende ja pärimusi. Temast on kirjutanud paljude teiste seas näiteks Homeros ja Ovidius. Koosneb peamiselt süsinikust (79%), vesinikust (11%) ja hapnikust (10%), lisandina võib esineda selles ka väävlit ja rauda. Meile kõige tuntuim selle aine nime kandev toode on avalikkuse ees 1967. aastast alates. Millest jutt?
54. Sündinud 1954 Indias Mumbais. Ta on skulptor, kes tuntud oma abstraktsete hiiglaslike taie poolest. Tema tuntumad tööd on Chicago Millennium Parkis asuv „Pilvevärav“, hüüdnimega „Uba“, New Yorgi Rockefeller Centerisse pandud 10-meetrine Sky Mirror. Londoni olümpiapargis asuv Orbit Tower telliti temalt 2012 OM-i puhul. Tema ühe kuulsama arhitektuuriprojektina on tuntud maailma esimene mobiilne täispuhutav kontserdisaal Ark Nova, mis liigub mööda Jaapani katastroofiirakonda. Kes?
55. See 2012 loodud eesti kirjastus tegeleb peamiselt ulme-, krimi- ja lastekirjanduse väljaandmisega. Tuntuim autor, kelle teoseid välja antakse on Indrek Hargla. Kirjastusega sama hüüdnime kandis Brandenburgii kuurvürst Friederich II. Rahvapäraselt on selle nimega kutsutud ka Mussolini poolt Alpidesse rajatud kaitseliini. Mis nime kirjastus kannab?

56. Nad on Šveitsis toodetud elektri- ja diislongid. Algselt arendati välja kohaliku raudtee tarvis 2004.aastal. Hiljem hakati eksportima ka mujale. Seda tüüpi ronge ostis ka Eesti. Pääsküla depoesse saabus esimene elektrirong 2012. Tänapäevaks on need porgandivärvi rongid Elroni masinapargis peamised sõiduvahendid. Mis marki need rongid on? Kaheosalise nime esimene osa on tootjafirma nimi ja teine osa mõiste inimsuhete valdkonnast.
57. See isik alustas oma karjääri Riia VEF-i korvpallurina, olles hiljem ka klubi peatreener. Spordielu lõppedes siirdus poliitikamaailma. Läti Tee ridades valiti ta Seimi ja oli ka transpordiminister. Poliitikukarjäär tipnes Läti Vabariigi peaministriks olemisega 1998-1999. Edukas on ta olnud ka ärimehena, jõudes 2008 Läti miljonäride tabelisse. Peale vaheaastaid tuli tagasi poliitikasse ja valiti 2024 Euroopa Parlamendi liikmeks. Kes?
58. Sellele meiegi lillepoodides väga levinud lihasööja taimele andis ladinakeelse nime *Dionaea muscipula* John Ellis aastal 1769. Üsna kapriisse taime ensüümid on piisavalt tugevad, et lagundada inimese nahkkude. Ühe lehekese seedimisprotsess kestab nädal-paar. Taime eestikeelne nimi kattub vajaliku abivahendiga, mida suveperioodil õpetatakse kodus lihtsate vahenditega tegema, ent mida saab osta ka poest. Mis on taime eestikeelne nimi?
59. 1968 ilmunud Wendy Carlose album "Switched on Bach" oli äärmiselt edukas - 1974. aastaks oli seda müüdud üle miljoni eksemplari, mis klassikaalbumi jaoks on märkimisväärne saavutus. Plaadilt leiame Bachi teoseid, mis on kõik sisse mängitud ühe 1964 leiutatud pilliga. Pill sai nime oma leiutaja järgi ning kujunes väga oluliseks 1970. aastate progerocki ansamblite helipildis. Kuidas seda pilli kutsutakse?
60. See eesti näitleja on lõpetanud 2015 Tallinna Tehnikagümnaasiumi ning 2020 EMTA lavakunstikooli. Põhilised teatrirollid on teinud Tartu Uues Teatris. Teinud ka kaks väga koloriitset filmirolli. Filmis „Soo“ oli tema kehastada tahumatu pahalane Madjak. „Apteeker Melchiori“ lugudes mängis ta endanimelist usuvenda. Mänginud ka teleseriaalis „Legend eluajal“. Kes?

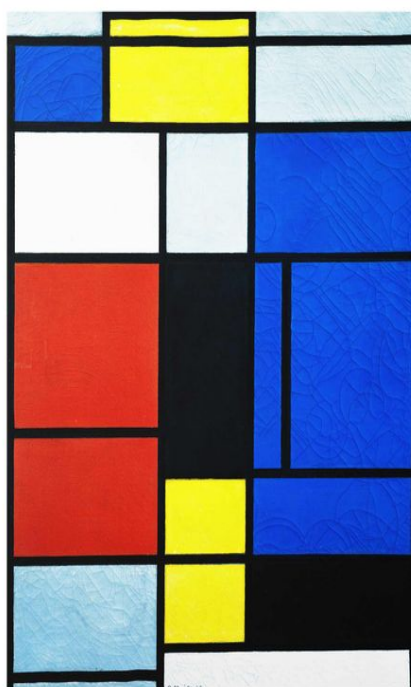

61. Mullusel Eesti Toiduliidu parima toidu konkursil domineerisid kaks maitset, trühvli kõrval ka küsitav. Selle supertoiduks peetud köögivilja nime kandis ka tänavu 21.-27.04 Tartumaal toimunud Kaitseliidu õppus. 1550. a eKR dateeritud vanaegiptuse papüüruse järgi kasutati seda Egiptuses 22 eri retseptis. See oli püramiidide ehitajate toidulaual, sest see tugevdas vastupidavust. Islamiusuliste legendi järgi hüppas see välja Eedeni aiast pagendatud Saatana vasaku jala jäljest. Eestis levinud nii köögis kui rahvameditsiinis. Milline köögivili?
62. See nobelist avaldas oma esimese raamatu alles 30-aastasena. Tema loomingut mõjutas väga palju sügav usklikkus ning sunnitud liitumine natsi-Saksamaa sõjaväega. Ta sõdis Wehrmachti ridades kuni vahistamiseni 1945. Oma teostes keskendus ta teravalt katoliikluse ja sõja kritiseerimisele ning vahendas oskuslikult II maailmasõja järgseid ühiskonna valupunkte. Tuntumatest teostest on eesti keeles ilmunud “Iiri päevik”, “Ametisõidu lõpp”, “Kus sa olid Adam?”, “Klouni silmaga”. Kes?
63. See on Ameerika farmaatsia- ja biotehnoloogia ettevõte. Asutatud 2010. Firma on keskendunud eeskätt vaktsiinide tootmisele erinevate haiguste vastu. MRNA tüüpi vaktsiinide tootmisel ollakse täna maailmas esirinnas. Nende väljatöötatud COVID-19 vastane vaktsiin oli üks esimesi maailmas, mis kasutusloa sai. Seda vaktsiini hakati esimeste hulgas koroonaajal ka Eestis kasutama. Mis firma?
64. Ta on sündinud 2004. 2024 tuli ta juunioride MM-il kuldmedalile suusasprindis ajaloo esimese selle riigi sportlasena. Täiskasvanute tänavusel MM-il sai ta sprindis 10. koha. Kõige edukaima etteaste MK-sarjas tegi ta aga Tallinnas. Lauluväljakul toimunud võistlusel sai ta kõrge 4. koha. Lähitulevik näitab, kas temast saab oma riigi kõigi aegade esimene olümpiamedalivõitja. Kes on see noor tulevikutäht ja mis riiki ta esindab?
65. Millise jumala nimi on säilinud hirmu tähistavas sõnas? See Kreeka jumal hoolitses metsade ja karjamaade eest ning talle omistati kõik öised hääled, mis tekitasid äkilist ja põhjendamatu hirmu. Seda nime kannab ka üks Knut Hamsuni teos ning juuresolev Mihhail Vrubeli maal.

66. See on aktiivne jääalune vulkaan Lõuna-Islandil. Tema viimane suurem purse toimus 1918. aastal. Vulkaan on aga seesiselt väga aktiivne ja teadlased hoiatavad võimaliku purske eest lähiajal. Tema nimi tuleneb kohalikust keelest ja tähendab veekeetjat, viidates ühtlasi vulkaani kujule. Mis nime vulkaan kannab? Netflix'i jaoks on Island tootnud samanimelise telesarja. Astrid Lindgrenil on samanimeline raamatutegelane.
67. Spotify edetabelis enimmängitavate Eesti artistide nimekirjas torkab silma, et esimese ja teise koha vaheline kuulamiskordade arv on kümnekordne. Esimesel kohal olevat artisti kuulab kuus ca 2,7 miljonit inimest. Aastal 2019 ilmus tal koos ansambliga Cartoon lugu "On and on", mis kogus erinevatelt platvormidelt üle 7 miljardi kuulamise. Artist on osalenud mitmeid kordi Eesti laulu lõppvoorus, viimati 2024 lauluga "Over the moon". Kes?
68. Küsitav jalgrattakomponentide, kalastustarvete ja sõudevarustuse tootmisettevõtte asutati 1921. Asutaja järgi nimetatud firma peakorter asub Osakas. Firma tähendab kvaliteeti nii kalastajatele kui rattasportlastele. Õnneks on neil lai valik nii harrastajate kui ka professionaalide jaoks, suure tõenäosusega leiab midagi ettevõtte toodangust ka iga mälumänguri jalgrattalt. Milline ettevõtte?
69. Ta on viimaste aastate jooksul mitmeid kirjandusauhindu saanud kirjanik. 2021 pälvis ta Alveri kirjandusauhinna debüütluulekogu „Verihaljas“ eest. 2024 sai tema luulekogu „Väe võim“ Suitsu luulepreemia. Samal aastal järgnes Tuglase novelliauhind novelli „Mina ei käinud siis veel koolis“ eest. Igapäevaselt peab ta Võrus õpetajaametit ja tegeleb maalimisega. Kes?
70. Milline disainitermin, mis viitab suurtele lamedatele värvitud pindadele, on saanud oma nime Hollandi kunstnikult, kes kasutas värvi just nii? Kunstnik oli oluline tegelane De Stijli kunsti liikumises ning hilisemate teostega kuulub geomeetrilise abstraktsionismi rajajate hulka.

71. Milline sõna? Keemias tähistab see aineid, millel on sama keemiline koostis, kuid erinev struktuur. Tuumafüüsikas tähendab see aatomituumi, millel on ühesugune arv prootoneid ja neutrone, kuid nad erinevad energia hulga ja radioaktiivse lagunemise viisi poolest. Meteoroloogias on see sõna joon kaardil, mis ühendab alasid, mille hooajaline sademete hulk, väljendatuna protsendina aastasest kogumahust, on ühesugune.
72. See on teatud tüüpi alpisarv, mis valmistatud puidust. Levinud eriti Ukraina mägismaal elavate hutsuulide seas. Hutsuulid kasutasid pilli ka signaalivahendina teadete edasiandmiseks ning lambakarjade juhtimiseks. Ta on ka Ukraina rahvapill. Pilli võis näha Ruslana Eurovisioni võiduloos „Wild Dances“. Eesti kinodes on näidatud omal ajal 1968 valminud samanimelist komöödiafilmi. Mis pill? Sama nime kannavad ka Ukraina armee uued tiibraketid.
73. Jõgeva Sordikasvanduses alustati selle põllukultuuri viljelemist juba 1937. Järgnenud aastatel olid ebasoodsad kasvutingimused, taimed ei valminud ja tema kasvatamine lõpetati. Taasalustati 2004 ja kümme aastat hiljem jõuti esimese kodumaise GMO-vaba sordini „Laulema“. Lisaks proteiinirikkusele on taim ka õlirikas ja võiks meie muutunud kliima tingimustes kasulik kasvatada olla. 2024 saadi katsepõldudelt saagikuseks 5 tonni hektarilt. Mis taim?
74. Sündinud 1939 Viljandis. Sportlasteed alustas mäesuusatajana, hiljem sai põhialaks võrkpall. Mänginud 1959-67 Tallinna Kalevi ja Riia ASK-i ridades kaasa NL meistrivõistlustel. Riias elamise perioodil esines Bruno Oja soovitusel koos bändiga lauljana kohalikes kõrtsides. Hiljem osales ka ETV erinevates laulusaadetes. Pälvis lauluga „Kord olid niidud rohelust täis“ ka laureaaditiitli. Töötas aastatel 1968-93 ajakirjanikuna ETV-s. Dokumentaalfilmi „60 aastat eesti võrkpalli“ stsenarist ja režissöör. Kes?
75. Norra sõjaväes, kuninga ihukaitsjate üksuses on alates 1972 olnud ametis üks tegelane, kes kannab nime Nils Olav. Praeguseks on ta tõstetud aadliseisusesse ja kannab nime ja tiitlit kindralmajor Sir Nils Olav III. Ta resideerub igapäevaselt hoopis Šotimaal. Mille poolest on Nils Olav eriline?

76. Kolm Hommikumaa tarka saabusid Petlemma äsja sündinud Jeesuslast austama. Nad tõid kaasa kingituseks mürri, viirukit ja kulda. Kuidas olid nende nimed?
77. Sündinud 1962 Denveris. Alustas 18-aastaselt lihttöölisena filmimaailmas toimetamist, mõned aastad hiljem hakkas tegema juba reklaamklippe tuntud firmadele. Aastast 1986 alustas ta muusikavideote valmistamisega. Neist tuntumad nt Madonna „Vogue“, Stingi „Englishman in New York“. 1990-ndatel hakkas tegutsema filmilavastajana. Tema loomingut iseloomustab inimloomuse tumedama poole asjatundlik kujutamine. Kuulsamad filmid on „Kakluskubi“, „Sotsiaaltööstus“, „Lohetähtveeringuga tüdruk“. Kes?
78. Linn Prantsusmaal Normandia piirkonnas Seine jõe suudmes. Linna rajas 1517 kuningas Francois I. II maailmasõjas sai linn suuri purustusi, hiljem taastati ja on kantud UNESCO maailmapärandi nimistusse. Linna vanim hoone on Graille klooster, üks vaatamisväärsusi Oscar Niemeyeri kavandatud kultuurikeskus „Vulkaan“. Claude Monet maalib linna sadamas Seine jõe suudmel oma kuulsat impressionistliku maali „Päikesetõus“. Linna jalgpallimeeskond heitleb Ligue 1-s. Mis linn?
79. See on Horvaatia suurim toiduainetööstuse esindaja. Asutatud 1934 vendade Wolfide poolt. Saanud nime Drava orus asuva ajaloolise territooriumi järgi. Maailmas on kõige tuntumaks firma toodaguks Vegeta kaubamärgi all müüdavad maitseained. Toodetakse ka maiustusi, karastusjooke, pastat, kalakonserve. Eesti tarbija jaoks on juba aastaid üheks pillupüüdva tooteks olnud kollase taustaga pakendis kana-kuudlisupp. Kanakiirsupi pakenditel olev kukk muutus omal ajal lausa Jugoslaavia sümboliks. Mis nime firma kannab?
80. Kuulete laulu „Nokia“. Kes seda esitab? Tegemist on viimase kümnendi ühe kuulatuma meesartistiga maailmas.